

Aan de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
De heer prof. dr. R.H. Dijkgraaf
Postbus 16375
2500 BJ 's-Gravenhage

Datum:	Ons kenmerk:	Contactpersoon:	E-mailadres:
23 januari 2023	2023/1207	Erica Schaper	erica.schaper@nhlstenden.com
Plaats:	Uw kenmerk:	Telefoonnummer:	Bijlagen:
Leeuwarden	35270769		-

Onderwerp:
Reactie op uw brief 22 december 2022 inzake stopzetting actieve werving internationale studenten

Geachte heer Dijkgraaf,

Internationalisering is van groot belang voor de ontwikkeling van jongvolwassenen. De vele nationaliteiten in de klas maken van NHL Stenden een diverse en inclusieve hogeschool. Al die studenten, met hun diverse achtergronden komen hier echt in contact met elkaar en met de regio en leren kijken met andere ogen. Internationalisering draagt bij aan het creëren van een inclusieve samenleving en een naar buiten gerichte regio, waarin de kracht van diversiteit en het kijken vanuit andere perspectieven gestimuleerd wordt.

Het aantrekken van internationale studenten levert daarenboven een actieve bijdrage aan het oplossen van de krapte op de arbeidsmarkt. In het midden- en kleinbedrijf, de kurk waar de economie in het noorden op drijft, ontstaan de komende jaren duizenden vacatures vanwege vergrijzing. Er is veel vraag naar personeel, in het tweede kwartaal van 2022 waren er in Friesland en Drenthe respectievelijk 114 en 145 vacatures per 100 werklozen (CBS). En deze schaarste is structureel, waarbij Noord-Nederland vooroploopt in de krimp van de beroepsbevolking (CBS/PBL, 2022). Het hoger beroepsonderwijs heeft als opgave om ervoor te zorgen dat er voldoende goed opgeleide professionals beschikbaar zijn voor de arbeidsmarkt en vervult hiermee een belangrijke maatschappelijke rol in deze regio. Een rol die niet eenvoudig is in een krimpregio. In sectoren en regio's die, nu en in de nabije toekomst, kampen met tekorten kan het opleiden van buitenlandse studenten juist deel van de oplossing zijn.

Opleidingen op het gebied van Computer Vision & Data Science, Informatica, Watertechnologie, International Teacher Education, International Business, Leisure & Tourism, Logistics Management, Hotel Management, of Creative Business trekken internationaal talent naar de regio. Die groei komt de lokale economie en kennisinfrastructuur enorm ten goede. Studenten lopen stage, doen opdrachten op basis van real-life vraagstukken voor organisaties in de regio en dragen zo bij aan innovatie, nemen deel aan het maatschappelijke leven en gaan houden van het mooie Friesland en Drenthe. Daar maken wij ons als hogeschool hard voor. Na hun opleiding zijn ze vervolgens beschikbaar voor banen in regio's waar ze anders nooit waren gekomen, maar waar enorme vraag is naar de talenten die zij te bieden hebben.

nhlstenden.com

Telefoon: 088 991 7000	Bezoekadres:	Postadres:	KvK: 41002686
E-mailadres:	Rengerslaan 8-10	Postbus 1080	BTW: NL 0073.69.694 B01
info@nhlstenden.com	8917 DD Leeuwarden	8900 CB Leeuwarden	IBAN: NL14 INGB 0655 2796 79

Ioana Cojocaru (24) uit Roemenië kwam in 2017 naar Emmen om te studeren, en bleef uiteindelijk. Ze volgde de opleiding Information Technology. Voor Cojocaru bleek Emmen een schot in de roos te zijn. Al was de overgang van Boekarest wel groot. "In het begin vond ik het wel erg klein, maar het beviel en ik integreerde goed." Dat zag ze ook bij haar medestudenten. "Een deel is weggegaan, maar er zijn ook klasgenoten die hier in het Noorden zijn blijven werken." Cojocaru ging aan de slag als basketbalscheidsrechter. "Ik speelde al basketbal in Roemenië, en kwam hier in contact met de bond." Ze deed een opleiding en fluit nu in de hoogste divisie van het Nederlandse herenbasketbal. Daarnaast werkt de Roemeense nog in een sportschool en bij een IT-bedrijf in Zwolle. Het was niet lastig om aan de bak te komen: "Zij hadden mensen nodig, en ik had een baan nodig. Zo simpel was het." Cojocaru heeft inmiddels besloten om definitief in Nederland te blijven.¹

Studenten aan de internationale lerarenopleidingen worden volledig toegerust op het bieden van onderwijs in Internationale (afdelingen van) scholen. Hierdoor hoeven deze scholen niet te vissen in de toch al veel te krappe vijver van afgestudeerden van een reguliere lerarenopleiding. Daarnaast hebben deze studenten ook een grote meerwaarde voor reguliere scholen in de regio, omdat ze binnen hun studie verschillende opdrachten uitvoeren in de Nederlandse scholen, en daarmee bijdragen aan de taalcompetenties van leerlingen, en aan de internationalisering van die scholen en hun onderwijs.

"Internationale studenten leveren een belangrijke bijdrage aan het versterken van de leefbaarheid van stad en regio. Een bruisende binnenstad, rijk verenigingsleven, een impuls voor de arbeidsmarkt. Internationale studenten komen de lokale economie en kennisinfrastructuur in Leeuwarden enorm ten goede." – Sybrand van Haersma Buma, Burgemeester van Leeuwarden

Het aantrekken van internationale studenten heeft in Friesland en Drenthe geen negatieve effecten op de toegankelijkheid van het hoger onderwijs voor Nederlandse studenten. In tegendeel, de instroom van internationale studenten maakt het mogelijk om, in een krimpregio waar kleine opleidingen onder druk komen te staan, kwalitatief hoogwaardig onderwijs en onderzoek te blijven aanbieden. 80% van onze opleidingen is (ook) Nederlandstalig. Internationalisering draagt bij aan het in stand houden van een breed palet aan opleidingen voor de vele sectoren die de arbeidsmarkt in Noord-Nederland rijk is, zonder dat dit ten koste gaat van kansen voor Nederlandse studenten.

We erkennen dat er landelijk (en met name in de Randstad) problemen zijn, onder andere op het gebied van huisvesting, maar in Friesland en Drenthe speelt deze problematiek in mindere mate. De in uw brief van 22 december genoemde uitdagingen die internationalisering met zich zou brengen, zoals druk op voorzieningen en werkdruk van docenten, spelen niet bij NHL Stenden. Integendeel, internationale samenwerkingen en buitenlandse studenten spelen een belangrijke rol in de ontwikkeling van een vitale regio. De totale instroom van internationale studenten binnen de hogeschool betreft ongeveer 12%, waarvan het grootste deel uit Europa komt. Voor een brede hogeschool in een krimpregio draagt deze groep studenten juist bij aan de mogelijkheid om voorzieningen, zowel binnen als buiten de hogeschool, in stand te houden. Voor medewerkers en studenten uit Nederland biedt de diversiteit in de klas en het 'grensverleggend' kunnen studeren en werken juist een zeer waardevolle extra dimensie. Door de beheersbare schaal draagt internationalisering bij aan de kwaliteit van onderwijs en onderzoek, de persoonlijke ontwikkeling van studenten en de ontwikkeling van de regio. Internationale studenten maken de binnensteden van Leeuwarden, Emmen en ook Meppel bruisender en dragen bij aan het versterken van de leefbaarheid van de regio.

¹ <https://www.rtvdrenthe.nl/nieuws/15203081/drenthe-heeft-buitenlandse-studenten-juist-nodig>

Het voornemen van de Tweede Kamer om het actief werven van studenten uit het buitenland in te perken is voor onze regio de verkeerde beleidskeuze. Het besluit sluit niet aan bij de actualiteit van de noordelijke regio, waar internationalisering juist van cruciaal belang is. We gaan er van uit dat u in uw 'februaripakket' rekening houdt met en daarmee ruimte laat voor de cruciale rol van internationalisering voor specifieke regio's.

Friesland en Drenthe verwelkomen internationale studenten. Een vitale noordelijke regio heeft bij hun komst een wereld te winnen.

Hoogachtend,

Erica Schaper
Voorzitter College van Bestuur

Mede ondertekend door:

Mr. S. van Haersma Buma
Burgemeester gemeente Leeuwarden

Drs. H.F. van Oosterhout
Burgemeester gemeente Emmen

Marco L.J. Out
Burgemeester gemeente Assen

R.T.A Korteland
Burgemeester gemeente Meppel

Mevrouw J.A. de Vries
Burgemeester gemeente Súdwest-Fryslân

Mevrouw dr. A. Luijten-Lub
Lid College van Bestuur Van Hall Larenstein

Prof. dr. ir. C.J.N. Buisman
Raad van Bestuur Wetsus

Prof. dr. A.J. Zwitter
Decaan RUG/Campus Fryslân

Drs. S. Dijkstra
Voorzitter VNO-NCW Noord Nederland

Mevrouw drs. D. Boonstra
Directeur NOM

De brief wordt tevens vanuit het werkveld ondersteund door de volgende bedrijven:

Voor- & Achternaam	Functie	Bedrijf
Erwin van der Graaf	Vice President Operations Hotels Benelux and DACH region	Accor Hotels
Jochem-Jan Sleiffer	President Middle East, Africa & Turkey	Hilton World Wide
Cleo van Amelsfort-Pinck	Managing Director	Independent Recruiters Groep
Caroline Receveur	General Manager	Maritim Hotel
Marc van Boekholt	CEO	Blycolin Group
Dick Slootweg	Managing Director	Bidfood B.V.
Stef Driessen	Sector Banker	ABN Amro
Gönül Uyanik	Cluster General Manager	Social Hub Hotels
Alexander de Vries	Managing Director	Hostmanship Group
Pascale de Wijs	Owner	Likewise
Nicole Turnhout-Ammerlaan	Vice President Operations Europe	Interstate Hotels & Resorts
Floortje Jeukens – Schrader	Property Management Owner	Global Hospitality Leader
Alexander Gevers Deynoot	Director Chains	Hopper.com
Erik Jan Ginjaar	CEO	Postillion Hotels
Viola Mulder	Owner	Voila
Pieter Munten	Sales Director	Vermaat Groep B.V.
Charles van Goch	CEO	Mise en Place
Walter Kok	Regional Director The Netherlands	NH Hotel Group, part of Minor Hotels
Remco Gerritsen	Director Hotels	HIP3 Hospitality
Richard Veerbeek	General Manager	Zanzibar Bay Resorts
Evelien Walstra	Senior Business Account Manager	Gemeente Leeuwarden (adviesraad Hotel Management School NHL Stenden)
Audrey Root-Muskee	Sr. Manager Distribution Ops & SCM Excellence	Apex Tool Group B.V.
René Dale	CEO	Oldenburger Fritom
Cas König	CEO	Groningen Seaports
Eva van Leeuwen	Managing Director	YFK Research & Marketing
Mike Weston	Head	International School Groningen
Michiel Bregman	Operationeel directeur	Husa Logistics
Jelle Vonck	Program Manager	UC Group
Harjo Claus	Financieel directeur	Terra Carta
Harrie Wolters	Directeur	Hunebedcentrum
Michiel Kasteleijn	Business Manager	International Welcome Centre North Netherlands
Erik Veenstra	Manager Marketing, Communicatie en Sales	Wildlands Adventure Zoo Emmen
Josse Kunst	Chief Commercial Officer	Cure Technology
Els Raedts-Franssen	HR-Office Manager	Proxcys BV
Gerhard Pool	Directeur	Friesland Campina
Jan Ybema	Regioambassadeur	HISWA RECRON
Kor van der Meulen	Voorzitter Regio Fryslân	Koninklijke Horeca Nederland
Jorrit Volkers	Bestuursvoorzitter	FB Oranjewoud
Gerlof Reijneker	Voorzitter	Club Diplomatieque
John Vernooij	Algemeen voorzitter	Omrin

Voor- & Achternaam	Functie	Bedrijf
Alex van Dalen	Managing Director	Batenburg Groep
Arnold de Jong	CEO	Fritom Group
Jelmer Algra	Directeur en voorzitter	Rabobank in Friesland
Wido van den Bosch	Managing Director	Brink Industrial
Bert Spijksma	CFO	SMI Groep
Joyce Walstra	Voorzitter	MKB Noord
Piet Smit	Algemeen directeur	Poiesz Supermarkten
Henriette Herbschleb	Programmadirecteur	Dutch TechZone
Peter Cool	CTO/algemeen directeur	Intergas Verwarming
René Krijnsen	Directeur	IJssel Technologie
Erwin van Maaren	Directeur	NedCam
Martin Matser	Managing Director	Van der Valk Hotels
Bert Garlich	CEO	ZiuZ Visual Intelligence
Martin van der Kaap	Managing Director	ODSecurity
Hendrikus Venema	Directeur	Innovatiepact Fryslân
Paula González	Managing Director	Pâques
Peter Leenhouts	Managing Director	DEJONG
Willem van der Ark	Directeur	MSC B.V.
Arjan Romp	Change Manager	Tuindecò
Arthur Bos	Supply Chain Director	Pet Europe at Spectrumbrands
Binne Visser	Voorzitter	Innovatiecluster Drachten
Patrick Vink	Voorzitter Raad van Bestuur	MCL